

ved. Denne synes at være foretagen blot for at forhøje.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det kan ikke andet end være mig kjært at have hørt de Foredrag, der nu bleve holdte af de to ærede Talere. Jeg er i det Væsentlige fuldstændig enig i de Hovedbetragtninger, der bleve fremsatte af dem. Det er en Selvfølge, at jeg ikke vil kunne optræde som Forsvarer for de to Poster i Finantslovsforslaget, om hvilke der nu har været Tale; jeg har i det andet Thing saa bestemt som mulig reist Modstand mod dem, men jeg har dog ikke troet, at disse Poster havde den Betydning, at det, da det ikke lyffedes mig at sætte min Mening igjennem i det andet Thing, skulde være rigtig at rette nogen Opfordring til dette Thing om af den Grund alene at forandre Lovforslaget og bringe det tilbage til Forhandling i det andet Thing. Naar man ikke gjør det, saa ligger naturligvis der ingenlunde nogenstomhelst Enighed eller Tilslutning fra det høitærede Things Side til de Motiver eller Betragtninger, fra hvilke disse Forslag om en Forhøielse af Skolekontingenterne ere udgaaede i det andet Thing. Jeg kan i saa Henseende ogsaa holde mig til, hvad der er ytret af de to ærede Talere. Jeg tror, at de Betragtninger, hvorfra man er gaaet ud saavel ved denne Bestemmelse om en Forhøielse af Skolekontingenterne, som ved en anden Bestemmelse, der i Forbindelse hermed er bragt under Omtale, nemlig om Nedlæggelsen af de to Klasser i de lærde Skoler, ville, naar Sagen ses fra den økonomiske Side, vise sig uholdbare, og at Foranstaltningen vil føre til et andet Resultat, end man har tænkt sig — det blev allerede i sin Tid omtalt under Forhandlingen om en anden Lov —; men jeg tror dog ikke, at en vis Forhøielse af Skolepengene skulde kunne komme til at udøve nogen egentlig skadelig eller farlig Virkning med Hensyn til Skolebesøget. Jeg tror ikke alene, det maa erkjendes, at det ved Sorø, som den ene af de to Poster, der her omhandles, vedrører, maa siges, at det Bederlag, der gives for Eleverne ved Akademiet, i og for sig er meget

lavt, endogsaa overordentlig lavt for en Del af dem, nemlig dem, som optages paa Akademiet, saa at altsaa en Forhøielse for en ikke ringe Del af dem vil være fuldstændig forsvindende og uden Betydning; men jeg tror ogsaa, det i det Mindste med Hensyn til de fleste af de andre lærde Skoler maa siges, at der findes et ikke ringe Antal af Forældre, for hvem en Forhøielse af Skolepengene af 1 Rd. om Måanedet eller noget lignende vil være uden videre sølelig Betydning og for en Del af dem endog uden nogenstomhelst Betydning. Jeg antager, at det er det, man for en Del har havt for Øie ved Tanken om Forhøielsen af Skolepengene, at det dog vilde være ganske rimeligt, om der ydedes et noget større Bidrag af saadanne Forældre, som for Dyrigt paa anden Maade udgave et Pengebeløb for deres Børn — tildels ogsaa for deres Undervisning —, som langt oversteg, hvad der her er Spørgsmaal om. Men det er ganske vist, at en saadan Forhøielse af Skolebidraget derfor ogsaa efter min Mening kun kan forsvares og kun kan finde Sted uden skadelige Følger, naar der i Forbindelse dermed sørges for at aabne en lettere Afgang til at faae Børnene anbragte i de lærde Skoler for saadanne Forældre, der ikke befinde sig i slige Villkaar, og det ikke alene saaledes, at der gives fuldstændige Fripladser for enkelte Børns Bedkommende, men ogsaa saaledes, at der gives en modereret Betaling i flere Tilfælde, og jeg vil tilføie, navnlig for saadanne Forældre, der have flere Børn paa een Gang i Skolen. Der gives forskjellige Momenter, der ved Ordningen af denne Bestemmelse om Skolekontingenterne kunne tages i Betragtning paa en saadan Maade, at de Følger, der ellers kunde befrygtes, ikke ville komme til at indtræde i noget væsentligt Omfang, og tilslige det Formaal vilde naas, som jeg først berørte. Det er i det Mindste den Tankegang, jeg i det andet Thing har udtalt, og den Forudsætning, under hvilken jeg alene vilde kunne gaa ind paa en ny Ordning af Skolekontingenterne. Det er en Forhandling paa dette Grundlag, jeg derfor erklærede, at jeg nu vilde sætte i Gang med de paagjældende Skole-